

รายงานผลการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ /และเป็นวิทยากร
กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำนำหน้า นาย นาง นางสาว อื่น..... ชื่อ-นามสกุล วิษณุ เจริญใจ

ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มวินิจฉัยคุณภาพและกำลังผลิตของดิน

หลักสูตร/ พัฒนาความรู้ การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕% ๒/๒๕๖๗

สถานที่อบรม / สัมมนา /พัฒนาความรู้ อบรมผ่านระบบออนไลน์ : e-training กรมพัฒนาที่ดิน

ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาในการการอบรม

๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

- ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ สืบเนื่องจากราษฎรได้บุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า ๖๗๖๖ ไร่ ๖๖๖๖ ไร่ ๖๖๖๖ ไร่ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จึงได้
ปรารถและบัญชาว่าต้องการจะรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย โดยคณะกรรมการสำรวจ จำแนก และ
ทำสำมะโนที่ดิน มีการการจำแนกประเภทที่ดิน ออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร

๒. พื้นที่ที่กันออกเพื่อเป็นที่จัดสรร เพื่อการเกษตรกรรมหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น

การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - พ.ศ.๒๕๐๙ เป็นการสำรวจป่าไม้ทั้งป่าและได้บรรจุ
โครงการจำแนกประเภทที่ดินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติให้ได้
ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดิน และได้โอนงานการจำแนกประเภทที่ดินมาที่กรมพัฒนาที่ดิน

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ จากมติ ครม. ๒๕ ธ.ค.๒๕๑๖ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และอนุกรรมการ สำหรับการจำแนก
ประเภทที่ดิน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ โดยสำรวจ
จำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเนื้อที่ประมาณ
๓๐ ล้านไร่

- หลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร ต้องมีสภาพเป็นป่าไม้ อยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑, ๒ หรือชั้น ๓ ที่ความลึก
ของดินน้อยกว่า ๕๐ ซม. ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้ หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน ๓๕% ตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐

พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่น ๆ หากมีสภาพป่าเนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้
จำแนกออกเป็นป่าชุมชน เว้นแต่กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ใน
เขตพื้นที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

จากการตรวจสอบของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า ปัจจุบันยังมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยาน
แห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ ในพื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ประมาณร้อยละ ๗๕ ไม่มี
สภาพเป็นป่าไม้แล้ว ส่วนเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๒๕ ยังคงมีสภาพเป็นป่าไม้

- คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบ
ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐ กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ ประกอบด้วย

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานกรรมการ

- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองประธานกรรมการ

- หัวหน้าส่วนราชการ ๑๗ หน่วยงาน เป็นกรรมการ
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ
- อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นกรรมการและเลขานุการ

- มติคณะรัฐมนตรี และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ถาวร

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ มีการกำหนดเป็นพื้นที่ป่าไม้ เนื้อที่ประมาณ ๑๗๔ ล้านไร่ ซึ่งเรียกว่า “พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี” เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔” และป่าที่สมควรจัดสรรเพื่อการเกษตรกรรม หรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเพื่อทำการสำรวจจำแนก ประเภทที่ดินและคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ มติคณะรัฐมนตรีให้สำรวจจำแนกพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวน แห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๑ เรื่อง การขีดเขตป่าไม้ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศ การขีดแนวเขต ป่าไม้ถาวรให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ กรมพัฒนาที่ดินตรวจสอบแล้วลงนามรับรอง

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ และทบทวนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ททบทวนเนื้อหาหมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ จากเดิมอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดย ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาที่ดินเกี่ยวกับการจำแนกพื้นที่ที่กั้นออกจากการ กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว แกะไขเป็นเขตที่เพิกถอนให้เป็นพื้นที่ที่ได้จำแนก ออกจากป่าไม้ถาวร

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เนื่องจากราษฎรมีที่ทำกินอยู่ในเขตป่าไม้ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จึงได้เสนอมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ให้คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัด แต่งตั้ง คณะทำงานตรวจสอบพื้นที่ แล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเปลี่ยนแปลงมติ คณะรัฐมนตรีใหม่ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ ๔๘๘/๒๕๓๑เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี ประเด็นที่สาม ในการกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น เมื่อปรากฏว่าแผนที่ท้ายกฎกระทรวงกำหนดเขตป่า สงวนแห่งชาติไม่ได้รวมเอาพื้นที่ส่วนใดไว้พื้นที่ที่อยู่นอกแนวเขตดังกล่าวย่อมจะเป็นดังเช่นที่เคยเป็นอยู่ กรณีนี้ พื้นที่ที่อยู่ นอกเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นเดิมอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร เมื่อปรากฏว่ายังมีได้มีมติของคณะรัฐมนตรีออกมายกเลิกหรือ เปลี่ยนแปลงเขตป่าไม้ถาวรที่เคยกำหนดไว้แล้ว พื้นที่นั้นก็ยังคงเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรอยู่เช่นเดิม

ประเด็นที่สี่ การที่พื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรแห่งใดได้มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือมี พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว พื้นที่ในส่วนนั้นย่อมมีสภาพเป็นป่าสงวน แห่งชาติ อุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยผลของกฎหมายการที่กฎหมายกำหนดให้พื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร มีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้น พื้นที่ดังกล่าวก็ยังคงอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตาม มติของคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่ห้า เมื่อมีการถอนสภาพ ตามกฎหมายของพื้นที่บริเวณใดแล้ว พื้นที่นั้นย่อมพ้นจากสภาพการเป็น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไปโดยผลของกฎหมายแต่โดยที่พื้นที่ที่กำหนดให้มีสภาพเป็นป่า สงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติของคณะรัฐมนตรีด้วย ดังนั้น เมื่อ สภาพของการเปลี่ยนแปลงเขตป่าไม้ถาวรให้เป็นอย่างอื่นไปแล้วพื้นที่นี้ก็จะยังคงเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ ๗๗๕/๒๕๖๑ เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ สรุปได้ว่า พื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ กำหนดไว้เป็นป่าไม้ ของชาติ เป็นเพียงการกำหนดเขตป่าคร่าว ๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้ เป็นป่าไม้ถาวรหรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสมกำหนดให้ เป็นป่าไม้ถาวรต่อไปเท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดพื้นที่ป่าทั้งหมดเป็นป่าไม้ ถาวร

๒. การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (เฉพาะราย)

- อำนาจหน้าที่ของสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผน (สสผ.) ในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

จากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ สสผ. มีอำนาจหน้าที่ วิเคราะห์และตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร เขตเขา ภูเขา และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกินร้อยละ ๓๕ รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดิน โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายเป็นฐาน ประกอบกับคำสั่งกรมพัฒนาที่ดิน ให้ ผอ. สสผ. และผอ. สพข. ๑-๑๒ ที่มีอำนาจลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวร และหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองที่เข่า ภูเขา และพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ในระวางแผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐

- เอกสารหลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

๑. กรณีหมายตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐

๑.๑ ต้องเป็นแผนที่ลำดับชุด L๗๐๑๗ พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่

๑.๒ มีค่าพิกัดกริดทางเหนือและทางตะวันออกชัดเจนทั้ง ๒ แกน

๑.๓ รูปแปลงที่หมายมาในแผนที่ฯ ต้องเป็นวงรอบปิด

๑.๔ การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา

๑.๕ เส้นกริดที่ปรากฏอยู่บนแผนที่ต้องมีเพียงชุดเดียว คือ เส้นกริดของแผนที่ภูมิประเทศเท่านั้น

๒. แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕ จ

๒.๑ ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง Indian ๑๙๗๕

๒.๒ การรับรองสำเนา

๓. สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙)

๓.๑ ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง Indian ๑๙๗๕ ให้ครอบคลุมแปลงที่ดินจำนวน ๔ จุด หรืออย่างน้อย ๒ จุด ในมุมทแยง (มุมขวาบน-มุมซ้ายล่าง หรือมุมซ้ายบน-มุมขวาล่าง)

๓.๒ ต้องมีจุดตัดของค่าพิกัด อย่างน้อย ๔ มุม

๓.๓ รับรองสำเนา

๔. ค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ

๔.๑ ค่าพิกัดต้องเป็นพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐานอ้างอิง Indian ๑๙๗๕ พร้อมระบุพื้นหลักฐานอ้างอิง

๔.๒ กรณีที่ส่งค่าพิกัดพร้อมหมายตำแหน่งในแผนที่ข้อมูลค่าพิกัดต้องมีความถูกต้องและสอดคล้องกับตำแหน่งที่หมายมา

๔.๓ รับรองสำเนา

- การรายงานผลการตรวจสอบ เอกสารที่แจ้งผลการตรวจสอบประกอบด้วย

๑. แผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดินในแผนที่ที่จะประกอบไปด้วย รูปแปลงที่ขอให้ตรวจสอบ และแผนที่แสดงการจำแนกประเภทที่ดินในบริเวณแปลงที่ขอให้ตรวจสอบพร้อมเครื่องหมายแผนที่ ซึ่งแผนที่ ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดิน จะมี ๒ มาตราส่วน คือ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ และ มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐

๒. หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ กรณีเป็นหน่วยงานภายใน เช่น สพข. สพด จะเป็นบันทึกข้อความหากเป็นหน่วยงานภายนอก เช่น กรมที่ดินจะเป็นหนังสือครุฑ

๓. การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขาและภูเขา โดยใช้แผนที่ ๑:๕๐,๐๐๐

- ที่มาของที่เข่า และที่ภูเขา ปริมาณรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร

ร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๘ เห็นชอบให้มีการหวงห้ามตามประกาศกระทรวงมหาดไทยไว้ในเรื่องการกำหนดพื้นที่ที่มีความลาดชันโดยเฉลี่ย ๓๕ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่อนุญาตให้มีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการชะล้างหน้าดินสูง ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร สมควรเป็นพื้นที่ป่าไม้ และไม่อนุญาตให้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ได้พิจารณา ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ มีมติให้กำหนดค่านิยามของคำว่า ที่เขา ที่ภูเขา ดังนี้

"ที่เขา" หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร

"ที่ภูเขา" หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป

- หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

๑. สำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร

๒. เอกสารแนบประกอบการพิจารณา (ร.ว.๙, ร.ว. ๒๕ จ)

๓. เอกสารที่อ้างอิง หรือหลักฐานทางที่ดิน (โฉนดที่ดิน, น.ส.๓, น.ส.๓ ก.)

๔. รับรองสำเนาเอกสารทุกฉบับด้วยลายเซ็นจริง

- การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๑. สำนักงานที่ดินจังหวัด ส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดินหรือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต

๒. หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., DSI, ศาล ส่งเรื่องถึงกรมพัฒนาที่ดิน

- การรายงานผลการตรวจสอบ แบ่งเป็น ๒ กรณี

๑. การคืนเรื่อง

๑.๑ เอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง

๑.๒ ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบในแผนที่ภูมิประเทศ ไม่สอดคล้องกับรูปแปลง ร.ว.๙ หรือ ร.ว. ๒๕ จ

๒. การแจ้งผลการตรวจสอบ จะแจ้งผลการตรวจสอบเฉพาะบริเวณที่ขอให้ตรวจสอบ โดยจะแจ้งผลการตรวจสอบพื้นที่เป็นหนังสือแจ้งผลและแผนที่พื้นที่ที่ขอให้ตรวจสอบ มีสัญลักษณ์ดังนี้

สีแดง เป็นพื้นที่อยู่ในเขตเขา มีความลาดชันเกิน ๓๕%

สีม่วง เป็นพื้นที่อยู่ในเขตเขา มีความลาดชันไม่เกิน ๓๕%

สีเหลือง เป็นพื้นที่อยู่นอกเขตเขา มีความลาดชันไม่ถึง ๓๕%

สีน้ำตาล เป็นพื้นที่อยู่นอกเขตเขา มีความลาดชันเกิน ๓๕%

การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร เป็นภารกิจซึ่งกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ โดยการนำนิยามของที่เขา ภูเขา และหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ไปใช้ในการจัดทำแผนที่แสดงเขตพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งไม่มีการรังวัดหรือตรวจสอบในพื้นที่จริง แผนที่ที่ได้จัดทำขึ้นจึงมีลักษณะ เป็นข้อมูลเชิงวิชาการเท่านั้น

๒.๒ ประโยชน์ที่ได้รับ/ประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และแนวทางการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานภายในหน่วยงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม

ไม่มี

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เป็นหลักสูตรที่ดี เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่หนึ่งของหน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมาย รวมถึงมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ควรมีการเปิดหลักสูตรอื่นๆ เพิ่มเติม ให้บุคลากรที่สนใจ นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

ลงชื่อ.....

(นายวิษณุ เจียมใจ)

ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ

ผู้รายงาน

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๓ ความเห็นผู้บังคับบัญชา

ทราบ

.....มีประโยชน์อย่างมากในการตรวจสอบพื้นที่ลาดชันมากกว่า ๓๕%....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกรรณิการ์ หอมยามเย็น)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มวินิจฉัยคุณภาพและกำลังผลิตของดิน

รายงานผลการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ /และเป็นวิทยากร
กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำนำหน้า นาย นาง นางสาว อื่น..... ชื่อ-นามสกุล.....นายอภิรักษ์ จงเหลืองสอาด
ตำแหน่ง นักสำรวจดินชำนาญการ.....กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มสำรวจจำแนกดิน
หลักสูตร/หัวข้อมูลเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่
ความลาดชันเกิน ๓๕%
สถานที่อบรม / สัมมนา /พัฒนาความรู้ฯ LDD e-learning
ตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาในการการอบรม

การจำแนกประเภทที่ดินเป็นการแบ่งพื้นที่ป่าไม้ออกเป็น 2 ประเภท คือ พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวรและพื้นที่ที่กันออกเพื่อเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น การสำรวจป่าไม้ทั้งป่าและบรรจุโครงการจำแนกประเภทที่ดินไว้ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติให้ได้ ร้อยละ 50 ของเนื้อที่ประเทศไทย วันที่ 23 พฤษภาคม 2506 ได้มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดิน สังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และได้โอนงานจำแนกประเภทที่ดินมาดำเนินการที่กรมพัฒนาที่ดิน การจำแนกประเภทที่ดินในประเทศไทยมักใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมที่ดิน ซึ่งการจำแนกประเภทที่ดินจะประกอบด้วย: ที่ดินเกษตร: ใช้สำหรับการทำการเกษตร เช่น การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ ที่ดินพาณิชย์: ใช้สำหรับกิจกรรมทางธุรกิจ เช่น การค้าขาย การบริการ ที่ดินที่อยู่อาศัย: ใช้สำหรับการสร้างบ้านเรือนและที่พักอาศัย ที่ดินอุตสาหกรรม: ใช้สำหรับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ที่ดินสาธารณะ: ใช้สำหรับพื้นที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ถนน และสถานที่ราชการ

การตรวจสอบพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า 35% เป็นกระบวนการสำคัญในการวางแผนการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมีลักษณะเฉพาะที่ส่งผลต่อการพัฒนา การใช้ที่ดิน และการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น การกัดเซาะดิน และความเสี่ยงจากการพังทลายของดิน

ความสำคัญของการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันสูง

- การป้องกันการกัดเซาะและการพังทลายของดิน: พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า 35% มักมีความเสี่ยงสูงต่อการกัดเซาะและการพังทลายของดิน เนื่องจากการไหลของน้ำฝนจะไหลลงจากที่สูงด้วยความเร็วที่มากขึ้น ทำให้ดินถูกพัดพาออกไปอย่างรวดเร็ว การตรวจสอบช่วยให้ทราบถึงความเสี่ยงและสามารถวางแผนการป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม: การวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่ลาดชันสูงต้องพิจารณาให้ดี เนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน หรือการก่อสร้างอาคารในพื้นที่ลาดชันสูง อาจส่งผลให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและความเสียหายทางวิศวกรรม การตรวจสอบช่วยให้ผู้วางแผนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้ที่ดินได้อย่างถูกต้อง
- การรักษาสภาพแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ: พื้นที่ลาดชันสูงมักเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ การรักษาพื้นที่เหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

การตรวจสอบพื้นที่ช่วยให้สามารถจัดการและป้องกันการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 เรื่องข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนากรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ที่ได้พิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร

และสหกรณ์และผู้ทรงคุณวุฒิ มีมติให้กำหนดค่านิยามของคำ ว่า ที่เขา ที่ภูเขา ดังนี้การจำแนกพื้นที่ภูเขา ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า 600 เมตร ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ 600 เมตรขึ้นไป โดยมีข้อเสนอแนะ ให้กรมพัฒนาที่ดินนำ เอาคำ นิยาม ความหมาย และหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนด ที่เขา ที่ภูเขา ลงในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารมาตราส่วน 1 : 50,000 ส่วนการตรวจสภาพพื้นที่จริง เห็นควรมีคณะกรรมการขึ้นพิจารณาตรวจสอบประกอบขอบเขตที่ปรากฏในแผนที่ซึ่งกรมพัฒนาที่ดิน กำหนดไว้

การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน 35% และพื้นที่เขา ภูเขาโดยใช้แผนที่มาตราส่วน 1: 50,000 โดย 1.สำนักงานที่ดินจังหวัดส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดินหรือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต หรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., DSI, ศาล ฯลฯ ส่งเรื่องถึงกรมพัฒนาที่ดิน และรอการรายงานผลการตรวจสอบจะแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ การคืนเรื่องกับการแจ้งผลการตรวจสอบ โดยจะมีการแจ้งผลการตรวจสอบมีการกำหนดคำอธิบายสัญลักษณ์ซึ่งกำหนดให้ สีแดง เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเขามีความลาดชันเกิน 35%, สีม่วง เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเขามีความลาดชันไม่เกิน 35%, สีเหลือง เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเขามีความลาดชันไม่ถึง 35%, สีน้ำตาล เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเขามีความลาดชันเกิน 35%

2.2 ประโยชน์ที่ได้รับ/ประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

สามารถนำไปใช้เป็นความรู้ในงานการทำแผนที่หรือการจำแนกหน่วยแผนที่ดินได้

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม

ไม่มี

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาการลำดับที่เข้าใจง่าย และสามารถคิดตามได้อย่างเห็นภาพจากการยกตัวอย่างที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนสามารถคิดตามและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ลงชื่อ อภิรักษ์

(อภิรักษ์ จงเหลืองสอาด)

ตำแหน่ง นักสำรวจดินชำนาญการ

ผู้รายงาน

วันที่ 24 ส.ค. ๖๖

ส่วนที่ 3 ความเห็นผู้บังคับบัญชา

ทราบ

ลงชื่อ วิมล

(นายกฤติโสภณ ดวงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการสำรวจจำแนกดิน

รายงานผลการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ /และเป็นวิทยากร
กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำนำหน้า นาย นาง นางสาว อื่น..... ชื่อ-นามสกุล กิตติ วงษ์แสง

ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน

หลักสูตร/หัวข้อข้อมูลเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% รุ่น ๒ ปี ๒๕๖๗

สถานที่อบรม / สัมมนา /พัฒนาความรู้ฯ ระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ E-TRAINING

ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาในการอบรม

ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดินปี พ.ศ.๒๕๕๑ กรมพัฒนาที่ดินมีอำนาจหน้าที่ในการจำแนกประเภทที่ดิน ซึ่งเขตพื้นที่ป่าไม้ถาวร เป็นหนึ่งในนั้น

๑.การจำแนกประเภทที่ดิน

ในปีพ.ศ.๒๕๐๓ มีผู้บุกรุกพื้นที่ป่าจำนวนมาก ทางภาครัฐสมัยนั้น จึงได้มีนโยบายให้รักษาพื้นที่ป่าไม้ให้มีมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศ โดยให้กรมที่ดิน ใช้อำนาจ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร ซึ่งจะมอบให้กรมป่าไม้ไปดำเนินการ และ ๒) พื้นที่กันออกเพื่อจัดสรรเป็นพื้นที่เกษตรกรรม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น มอบให้ กรมที่ดินไปดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้นิคมสหกรณ์ไปดำเนินการตาม พรบ.เพื่อการครองชีพ และมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการ ต่อไปตามแต่ละวัตถุประสงค์

ในการสำรวจครั้งแรก ในปี พ.ศ.๒๕๐๔-๒๕๐๙ รวมเนื้อที่ ๒๐๖ ล้านไร่ ได้เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๑๗๔ ล้านไร่ และเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ โดยในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๐๖ ได้มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดินขึ้น และโอนงานประเภทจำแนกที่ดินมาดำเนินการที่กรมพัฒนาที่ดินแทน โดยในปี พ.ศ.๒๕๑๖ ได้มีคำสั่งยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติซึ่งกรมพัฒนาที่ดินสังกัดอยู่ในสมัยนั้นจากคณะปฏิวัติ และให้กรมพัฒนาที่ดินย้ายมาสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจำแนกที่ดิน โดยมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน นับแต่นั้นเป็นต้นมา

การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ยุคต่อมา ในพ.ศ.๒๕๒๕-๒๕๓๐ เพื่อสำรวจป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่ โดยพื้นที่ใดเข้าเกณฑ์ป่าไม้ถาวร ก็จะมอบกรมป่าไม้ดำเนินการต่อ แต่ถ้าพื้นที่เป็นป่าชุมชน หรือเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ของประชาชน ก็จะมอบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ดำเนินการมอบหมายให้หน่วยงานที่เหมาะสม คือ กรมที่ดิน หรือ ส.ป.ก. ให้ดำเนินการต่อไป โดยมีหลักเกณฑ์การแบ่งพื้นที่ป่าไม้ถาวรมีดังนี้

- พื้นที่ที่จะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร
 - มีสภาพเป็นป่าไม้
 - ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น ๑, ๒ หรือ ชั้น ๓ ที่มีความลึกน้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร
 - พื้นที่หน่วยงานหรือโครงการของกรมป่าไม้
 - ดินไม่สามารถใช้ในทางการเกษตรกรรมได้
 - เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕%
 - ป่าชายเลน, ป่าทะเล, ป่าที่เกาะ

- ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์
- ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐
- พื้นที่ป่าไม้ถาวรที่ควรจำแนกออกเป็นพื้นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ
 - เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองทำประโยชน์แล้ว
 - ที่สาธารณะประโยชน์
 - ที่ของหน่วยราชการ
 - เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราชภูมิมิ น.ส.๓ ถือครองอยู่แล้ว
 - มีสภาพป่าเนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้จำแนกเป็นป่าชุมชน เว้นแต่กรณีมีพื้นที่ติดกับป่าสงวน อุทยานแห่งชาติ หรืออยู่ในพื้นที่ป่าโครงการให้สัมปทานไม้

โดยผลจากการจำแนกประเภทที่ดินครั้งนั้น ได้พื้นที่ป่าไม้ถาวรเพิ่มประมาณ ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่าสงวนฯ และอุทยานฯ ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่ และที่เหลือประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่ มอบเป็นพื้นที่ทำกินของราษฎรและใช้ประโยชน์อื่น

ในปี พ.ศ.๒๕๒๖ ได้มีการบัญญัติ พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน ขึ้นมา ทั้งนี้ คณะกรรมการและอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องจะลดลงเหลือ คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน และ คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด เพียง ๒ คณะเท่านั้น

ได้มีการตราพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดินขึ้นมาใหม่ ในปีพ.ศ.๒๕๕๑ และได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๒๖ และใช้พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน ฉบับปี พ.ศ.๒๕๕๑ มาจนถึงปัจจุบัน

จากการสำรวจจำแนกที่ดิน ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร ๖๘ จังหวัด ส่วนจังหวัดที่ไม่มีป่าไม้ถาวรได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม นครปฐม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และ สิงห์บุรี นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ป่าไม้ถาวรตกสำรวจอยู่อีกประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ โดยในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการบริหารจัดการที่ดิน ได้มีมติ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินที่ตกสำรวจ ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ ให้แล้วเสร็จ

๒.การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี(เฉพาะราย)

ในการตรวจสอบเขตป่าไม้ถาวรนั้น สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ มีอำนาจหน้าที่วิเคราะห์และตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร เขตเขา ภูเขา และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกินร้อยละ ๓๕ รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดินโดยใช้แผนที่ภาพถ่ายเป็นฐาน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่หรือผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒ มีอำนาจลงนามในหนังสือแจ้งผลตรวจสอบและรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวรและหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองที่เข่า ภูเขา และพื้นที่ความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ตามความเหมาะสม

หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

- ถ้าเป็นหมายตำแหน่งบนแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ต้องเป็นแผนที่มาตราส่วน L๗๐๑๗ มีระบุลำดับชุด เลขระวาง พิกัดเหนือ-ตะวันออกและเส้นกริดของแผนที่ภูมิประเทศ ทั้งนี้ แปลงที่หมายมาต้องเป็นวงรอบปิดอย่างชัดเจน และมีการรับรองสำเนาอย่างครบถ้วน

- ถ้าต้องการความแม่นยำในตำแหน่ง ให้ส่งเอกสารเป็น แบบคำนวณพื้นที่ ร.ว.๒๕ จ โดยเป็นค่าพิกัด UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง เป็น Indian ๑๙๗๕ และต้องรับรองสำเนา โดยค่าพิกัดต้องไม่เป็นศูนย์ลอย

- กรณีส่งเป็นสำเนารูปแผนที่กระดาษบาง หรือ ร.ว.๙ ค่าพิกัดต้องเป็น UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง Indian ๑๙๗๕ ครอบคลุมแปลงที่ดิน ๔ จุด หรืออย่างน้อย ๒ จุดในมุมทแยง และต้องมีจุดตัดของค่าพิกัดอย่างน้อย ๔ มุม รวมถึงเซ็นรับรองสำเนา

- กรณีเป็นค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ ต้องเป็นพิกัด UTM บนพื้นหลักฐาน Indian ๑๙๗๕ ค่าพิกัดพร้อมหมายเหตุตำแหน่งต้องถูกต้องและคล้องจองกับแผนที่ที่นำมา และเซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง

ทั้งนี้ ตำแหน่งที่นำมาในลำดับ L๗๐๑๘, พิกัด ละติจูด ลองจิจูด หรือ พิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐานอ้างอิง WGS ๑๙๘๔ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบให้ได้ ทั้งนี้ เมื่อได้ผลการตรวจสอบแล้ว ทางเจ้าหน้าที่จะมอบผลรายงานการตรวจสอบให้ โดยเอกสารรายงานผลการตรวจสอบจะประกอบด้วย ๑) แผนที่ (มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ หรือ ๑:๔,๐๐๐) และ ๒) หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ

๓. การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

ตามที่คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ที่มีการหวงห้ามในเรื่องการกำหนดพื้นที่ที่มีความลาดชันโดยเฉลี่ย ๓๕ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่อนุญาตให้มีการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการชะล้างหน้าดินสูง ไม่เหมาะสมแก่การเกษตร สมควรเป็นพื้นที่ป่าไม้ และไม่อนุญาตให้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ ข้อ ๑๕ กำหนดที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไว้ ซึ่งรวมถึงที่เขา ที่ภูเขา และพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) ดังนั้น พื้นที่เขา ที่ภูเขา ปริมาตรรอบที่เขาหรือภูเขา ๔๐ เมตร จึงเป็นพื้นที่ที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินด้วย

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๘ มีมติให้กำหนดค่านิยมของคำว่า ที่เขา ที่ภูเขา ดังนี้

- ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากระดับรอบๆ น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร
- ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากระดับรอบๆ ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป

การขอตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐ สามารถยื่นเรื่องเพื่อตรวจสอบได้ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดินหรือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต หรือ หน่วยงานอื่นๆ เช่น ป.ป.ช., DSI, ศาล ฯลฯ ส่งเรื่องถึงกรมพัฒนาที่ดิน

ในกรณีที่เอกสารยื่นตรวจสอบไม่ตรงตามที่กำหนด จะทำการคืนเรื่องให้กับผู้ยื่นไปปรับแก้ไข เช่นกรณี แผนที่ทหารมีการย่อ-ขยาย ไม่มีพิกัด ลายเซ็นเป็นสำเนาไม่ใช่ลายเซ็นจริง รวมถึงตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบ ไม่สอดคล้องกับรูปแปลงจากร.ว.๙ หรือ ร.ว.๒๕ จ

การแจ้งผลการตรวจสอบ โดยผลการตรวจสอบที่ได้จะเป็นบ่งชี้ลักษณะของพื้นที่ให้ตรวจสอบว่า มีความลาดชันมากกว่าหรือน้อยกว่า ๓๕% อยู่ในพื้นที่เขตเขาหรือไม่อยู่ในพื้นที่เขตเขา โดยจะมีคำอธิบายสัญลักษณ์ดังนี้

๑. สีแดง หมายถึง พื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% ในเขตเขา
๒. สีม่วง หมายถึง พื้นที่ที่มีความลาดชันไม่เกิน ๓๕% ในเขตเขา
๓. สีเหลือง หมายถึง พื้นที่ที่มีความลาดชันไม่ถึง ๓๕% นอกเขตเขา
๔. สีน้ำตาล หมายถึง พื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% นอกเขตเขา

โดยเอกสารแจ้งผลจะประกอบด้วยแผนที่แสดงผลและหนังสือแจ้งผลให้ผู้รับทราบ

๒.๒ ประโยชน์ที่ได้รับ/ประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

เพื่อให้เข้าใจความหมายและหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม

-

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ.....

(นายกิตติ วงษ์แสง)
ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ
ผู้รายงาน
วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๓ ความเห็นผู้บังคับบัญชา

ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวรวรรณ ละออพันธ์สกุล)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน